

Mál nr. 63/2005

M

og

**vátryggingafélagið F
vegna verktakafyrirtækisins V**

**Ágreiningur um bótaskyldu skv. frjálsri ábyrgðartryggingu
verktaka vegna tjóns á húseign í mars 2004.**

Gögn.

1. Málskot móttekið 1.4. 2005.
2. Niðurstaða Tjónanefndar vátryggingarfélaganna í máli nr. 119/2005.
3. Lögregluskýrsla, dags. 13.3. 2004.
4. Tjónstikynning/skýrsla V til F vegna ábyrgðartjóns, dags. 1.7. 2004.
5. Bréf lögmanns M, dags. 24.5. 2004, tvö bréf dags. 7 júní 2004, og dags. 18. janúar 2005.
6. Bréf F, dags. 23.7. 2004, dags. 11.8. 2004 og dags. 18.4. 2005.
7. Ýmis gögn, þ.m.t. vátryggingarskilmálar og útprentanir tölvupósts.

Málsatvik.

Í marsmánuði 2004 fékk eigandi efri hæðar húseignar nokkurrar við Laufásveg í Reykjavík verktakafyrirtækið V til þess að vinna að breytingum á íbúð sinni. Fólst verkið í allumfangsmiklu múrbroti. Íbúar á neðri hæð hússins urðu varir við skemmdir á íbúð sinni, og rekja þeir og eigandi íbúðarinnar, M, tjónið beint til verkframkvæmdar verktakans. Var tjónið tilkynnt lögreglu þann 12. mars 2004, og af gögnum máls má ráða, að það var verulegt.

V hafði tekið frjálsa ábyrgðartryggingu hjá vátryggingafélaginu F. Beindi M bótakröfu vegna skemmda á íbúð sinni á hendur F sem ábyrgðartryggjanda V. Af hálfu F var kröfunni hafnað. Telur F að ábyrgð félagsins hafi verið fallin niður, þegar tjónsatvikið varð. Hafi gjalddagi iðgjalds vegna vátryggingartímabils, er átti að hefjast 1. janúar 2004, verið 20. janúar 2004, og eindagi iðgjaldsins 16. febrúar 2004. Lokaviðvörðun hafi svo verið send þann 12. maí 2004 og þá verið gefinn 10 daga frestur til að ganga frá greiðslu iðgjalds, en ella yrði vátryggingin felld úr gildi. Þar sem V hefði ekki innt af hendi greiðslu iðgjaldsins hafi skv. 1. mgr. 14. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 20/1954 (VSL) ábyrgð félagsins verið niður fallin á tjónsdegi, en skv. þessu ákvæði sé mælt fyrir um það, að sé iðgjald við endurnýjun ekki greitt innan viku eftir að greiðslu hafi verið krafist, þá sé ábyrgð félagsins lokið. Samkvæmt 15. gr. VSL geti vátryggingarsamningurinn sem slíkur haldið gildi sínu í allt að þrjá mánuði eftir að greiðslu iðgjalds hafi verið krafist. Sé iðgjald þá enn ógreitt, falli vátryggingarsamningurinn úr gildi uppsagnarlaust, enda hafi félagið þá ekki hafið lögsókn til heimtu iðgjaldsins. Í lögunum sé þannig gerður greinarmunur á annars vegar gildi samningsins sem slíks og hins vegar ábyrgðar félagsins. Komi þessi greining skýrt fram í 3. mgr. 14. gr. VSL, þar sem kveðið er á um, að á meðan samningurinn sé ekki með öllu fallinn úr gildi, þá megi vátryggingartaki greiða iðgjaldið, og hefst þá ábyrgð félagsins að nýju frá því að greiðslan fór fram. Loks er bent á af hálfu F og áréttað, að í sameiginlegum skilmálum fyrir allar atvinnurekstrartryggingar F sé að finna ákvæði sem sé efnislega samhljóða 1. mgr. 14. gr. VSL.

ÚRSKURÐARNEFND Í VÁTRYGGINGAMÁLUM

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Af hálfu M er því haldið fram, að ábyrgðartrygging V hafi verið í fullu gildi á tjónsdegi. Hafi F einhliða fært gjalddaga iðgjaldsins aftur á þann veg, að lokaviðvörðun hafi verið send þann 12. maí 2004, þar sem tíu daga frestur hafi verið gefinn til að ganga frá greiðslu. Hafi gjalddaginn því í raun verið 22. maí 2004. Frá þeim degi en ekki fyrr hefði F verið heimilt að fella váttrygginguna niður. Þá mótmælir M þeim sjónarmiðum F, að váttryggingin geti fallið niður með “afturvirkum” hætti eins og hér hátti til, þ.e. að ábyrgðin geti fallið niður þó að váttryggingarsamningurinn haldi gildi sínu.

Álit.

Að gefnu tilefni voru á sínum tíma mótaðar verklagsreglur váttryggingafélaga innan samtaka váttryggingafélaganna varðandi greiðslu váttryggingariðgjalds og ábyrgð félaga. Var markmiðið með þessum verklagsreglum einkum að bæta réttarstöðu váttryggðra í þeim tilvikum, að iðgjald hefði ekki verið greitt. Þessar verklagsreglur voru samþykktar í desember 1990, og þáverandi Tryggingaeftirliti kynntar þær sérstaklega í janúar 1991. Í verklagsreglum þessum, sem F mun hafa staðfest gagnvart Tryggingaeftirlitinu að hlíta, segir m.a., að vilji váttryggingafélag viðhalda váttryggingarsamningi eftir að þrír mánuðir eru liðnir frá því að greiðslu iðgjalds var krafist, og það er enn ógreitt, beri félagið ábyrgð á tjónum skv. váttryggingunni eins og iðgjald hafi verið greitt, enda hafi félagið með greiðsluáskorunum eftir þetta tímamark eða á annan hátt gefið váttryggingartaka ástæðu til að ætla, að váttryggingin væri enn við lýði. F var enn að reyna að innheimta iðgjaldið rúmlega fjórum mánuðum eftir að váttryggingartímabilið hófst. Með hliðsjón af þessu og þeim sjónarmiðum M, að F hafi vikið til hliðar ákvæðum váttryggingarsamningalaga um réttaráhrif vanskila á greiðslu iðgjalda í máli þessu, verður að líta svo á, að ábyrgð félagsins hafi verið fyrir hendi, er tjónið varð.

Niðurstaða.

Tjón M á húseign hans, sem varð í mars 2004, er bótaskyldt úr frjálsri ábyrgðartryggingu V hjá F.

Reykjavík, 11. maí 2005.

Rúnar Guðmundsson

Sigmar Ármannsson

Jón Magnússon